

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 2 2 A 1 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Sobota, 25. avgust 2012 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodeno ali samostojno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z X.

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija
☐	☐

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek interpretacije lahko napišete na konceptni list, vendar se ta pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

a) VODENA INTERPRETACIJA

MARJAN TOMŠIČ, GRENKO MORJE (odlomek)

Marjan Tomšič: Grenko morje. Ljubljana: Kmečki glas, 2002. 281–282.

VRAČANJE

Vse, kar je potem sledilo, je bilo dolgo in naporno vračanje. Vračanje Merice k Ivanu in Mihcu. Bilo je polno težkega molka, sumničanj in poniževanj ter žalitev, o katerih pa ne bi rad pisal. Najbolj strupena je bila tašča Valerija. Unesla se je šele takrat, ko je izvedela, da je tisti Pierre, tisti Meričin ljubček, v oporoki zapustil Merici precej soudov. »Toliko, da ji zdaj ne bo treba nikoli več iti za dojljo v črno Afriko,« je govorila ženskam po vasi. In jim hkrati na vse načine in kar se da prepričljivo zagotavljala, da Merica ni imela s tem Angležem nič, čisto nič. »Sta bila le prijatelja. Učil jo je francoščino,« jim je govorila.

Pierre je res zapustil Merici pravcato malo premoženje. V pismu, ki ga je dobila po njegovi smrti, poslal ji ga je njegov advokat, je Pierre zapisal: »Mary, prosim, sprejmite ta denar, nikar ga ne odklonite. Sprejmite ga, da vam ne bo treba nikoli več v Aleksandrijo za dojljo. To bi moral storiti že takrat, ko sva se sprla ob trdnjavi Kait Bey. Toda takrat tega nisem mogel. V meni ni bilo ljubezni, temveč ranjeno in jezljivo samoljubje, ki mi je zakrnilo srce. Zdaj bi rad popravil storjeno napako.«

Ti soudi so pomirili taščo, pa je odslej drugače gledala na Merico. In to kljub temu, da so po vasi govorili vse mogoče in nemogoče o tej čudno zagonetni ljubezni.

Tako so se potem dnevi pretikali drug skozi drugega in minevali. Ivan se je le stežka mehčal. Ni verjel svoji ženi. Bil je prepričan, da sta imela nekaj, sam Bog ve kaj, med sabo. Že nekaj. Sigurno! Zato je bil z njo grob, v postelji ji je obračal hrbet. In zadiral se je nad njo, kot da je dekla.

Merica pa je molčala. Ni se branila ne tako ne drugače. Opravljala je najtežja dela in čakala, da se razburkano morje krivičnih čustev in očitkov unese in da na površje splava ljubezen.

soud – oblika denarja, zlatnik, denar s trdno vrednostjo

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite problem Meričinega vračanja: Kako se do nje vedeta tašča in Ivan? Zakaj? Kako se na njuno vedenje odziva Merica? Citirajte poved, s katero pripovedovalec povzame problem, prikazan v odlomku.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o odnosih med književnimi osebami. Ob primeru iz življenja presodite, kakšen je pomen družine v posameznikovem življenju.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

IGOR KARLOVŠEK, MOJCA (odlomek)

Igor Karlovšek: Mojca. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2007. 36–37.

Sedli sva, si privoščili sladkarije in klepetali. Pogovor ni bil sproščen, saj je nad nama visela senca mamine nesreče, a naju je obe pomirjal.

Krvavo sva bili potrebni tolažbe.

Babica se je kmalu utrudila in prodorne, sredi gub skrite oči so pričele izgubljati ostrino, glava ji je pričela kinkati, brada se je skoraj dotaknila prsi. Ta drobcena, sedaj tako krhka ženska je premogla toliko ljubezni do mene, da me je presunilo, speklo me je v konico nosu, kakor bi me udarila nevidna pest.

Vse tiste dolge dni, ki jih je mama preživela v odvetniški pisarni in na sodiščih, se je ukvarjala z menoj in me skušala spraviti na pravo pot. O ja, bila sem težavna deklica, ki je kar naprej rinila v težave. Pri dveh letih sem v polnem diru z glavo zadela sosedovo škarpo, izdelano iz zidanmoškega rumenega apnenca, ki ima odklesan kot nož ostre robove. Morali so me šivati in brazgotina je ostala za vedno na vrhu moje glave. Pri treh letih sem hotela pojesti oreh, ki pa ni našel prave poti, in sem se skoraj zadušila. Rešila me je babica, ki me je tako udarila po hrbtu, da je oreh izletel nekaj metrov predme. Poskušala sem poiskati najlepši kamen v Savinji, preden sem znala plavati. Padla sem na glavo s škarpe, ker sem se zagledala v stonogo, ki je lezla čez pot in se spretno izogibala mojim frnikolam, s katerimi sem jo ciljala. Skoraj sem si prerezala dlan, ko sem skušala olupiti jabolko, skratka, bila sem verjetno najbolj nerodna deklica v Celju.

Babica me je tolažila, reševala in me nasploh ohranjala pri življenju. Mama je vedno pritekla po tem, ko je bila konjenica že v hlevu in jaz običajno objokana na kavču v dnevni sobi s kakšno liziko v ustih in obvezo na poškodovanem delu telesa, se močno ustrašila za svojo edinko in mi, po kakšnih petih minutah, ko je strah popustil, pričela deliti nasvete, kako naj preživim do svojega prvega šolskega dne, ko naj bi se umirila.

Zaradi vsega tega sem babico klicala mama in dolgo nisem razumela, kdo je sploh mama, ki sem jo imela za malo preveč odraslo sestro. Šele v drugem ali tretjem razredu osnovne šole sem postavila stvari na pravo mesto, potem ko se je učiteljica resno pozabavala s prepoznavanjem pravih razmerij.

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na književno vrst in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran